

RAPORT Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA 2018 ROK

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Radoszycach
Marzec 2019 r.

Spis treści :

- I. WPROWADZENIE**
- II. WSPIERANIE RODZINY – INTERDYSCYPLINARNOŚĆ DZIAŁAŃ.**
- III. REKOMENDACJE**

I. WPROWADZENIE

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w roku 2018 w oparciu o przepisy prawa wdrażał modelowe rozwiązania pracy z rodziną wieloproblemową, w szczególności stawiał na: rozwój pracy socjalno – terapeutycznej i socjalno – wychowawczej z rodzinami, które są zagrożone w pełnieniu swoich funkcji. Zadania realizowane były zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz celami wynikającymi z programu wspierania rodziny z Uchwały Rady Miejskiej w Radoszycach. Pomoc rodzinom borykającym się z trudnościami związanymi z opieką i wychowaniem dzieci oraz skuteczną ochroną dzieci i pomoc dla nich, była osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dała też możliwość zastosowania rozwiązań, które przyczyniły się do budowania spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin, które miały problemy w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 roku wspierał rodziny, kierując się dobrem dziecka, dobrem rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka, przy współdziałaniu instytucji i organizacji, pracujących z dziećmi i rodzicami.

II. WSPIERANIE RODZINY – INTERDYSCYPLINARNOŚĆ DZIAŁAŃ.

d/.Rozwiązywanie problemów bezdomności Gminy:

Asystent rodziny w roku 2018 podejmował kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Asystent rodziny w roku 2018 realizował cele zgodnie z uchwałą Nr XXXVI/206/2018 Rady Miejskiej w Radoszycach z dnia 28 marca 2018 w sprawie przyjęcia „Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Radoszyce na lata 2018 - 2020. W tabelkach poniżej przedstawione są zestawienia zrealizowanych celów szczegółowych w/w uchwały Rady Miejskiej w Radoszycach.

Tabela: Zadania które zrealizowane w roku 2018 z rodziną według kategorii potrzeb zgodnie z Uchwałą Nr XXXVI/206/2018 Rady Miejskiej w Radoszycach

Cel 1. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów w rodzinie.

Cel 2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.

Cel 3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku.

Zadania które zrealizowane w roku 2018 z rodziną według kategorii potrzeb		
L.p.	Nazwa zadania	Liczba rodzin
1.	Pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych	10
2.	Udzielanie pomocy rodzinom, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego	3

	prowadzenia gospodarstwa domowego	
3.	wspieranie aktywności społecznej rodzin	12
4.	motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych	2
5.	udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej	2
6.	wsparcie specjalistyczne	7
7.	udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych	4
8.	udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi	6
9.	Udzielenie wsparcia dzieciom w tym również udział dzieci w zajęciach rekreacyjnych	9
10.	prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci	12

Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

Rezultatem zrealizowanych działań było uzyskanie sprecyzowanej wiedzy na temat rodzin wymagających pomocy. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy dzięki tej wiedzy oraz pracy asystenta rodziny realizował założone cele oraz uzyskiwał zakładane rezultaty; tj. podnosił bezpieczeństwo bytowe i zdrowotne rodzin, zapobiegał rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych, uczył rodziców i dzieci podstaw prozdrowotnych, podnosił umiejętności rodzicielskie oraz poprawiał zdolności wychowawcze rodziców, podnosił świadomość w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny, podnosił możliwości rozwojowe dzieci i młodzieży a także promował i wspierał organizacje różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży. Asystent rodziny w 2018 roku w ramach swojej pracy starał się zmieniać postawy i zachowania w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi, zwiększał kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców, podnosił świadomość i umiejętność radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami i społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież. Asystent rodziny ukierunkowywał pomoc na rzeczywiste problemy i potrzeby rodzin.

Tabela: Zadania z czynności administracyjnych asystenta rodziny zrealizowanych w 2018 roku zgodnie z Uchwałą Nr XXXVI/206/2018 Rady Miejskiej w Radoszycach
Cel 4. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.

Czynności administracyjne w roku 2018		
L.p.	Nazwa zadania	Liczba rodzin
1.	prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną	12
2.	dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku	12
3.	sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach	2

4.	Sporządzanie na wniosek innych instytucji opinii o rodzinie i jej członkach	2
5.	monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną	1
6.	współpraca z innymi podmiotami: - współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny	12
7.	współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uznana za niezbędną	6
8.	podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin	1

Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

Dzięki współpracy pracownika socjalnego z asystentem rodziny z Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach rodziny współpracujące z asystentem rodziny były kierowane i konsultowane w specjalistycznych rodzajach wsparcia; w tym wsparcie prawne, zawodowe, psychologiczne i rodzinne w ramach działania PCPR Końskie, Punktu Konsultacyjnego w Radoszycach. Adresatami tych działań były także rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym i borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, które korzystały z indywidualnych porad specjalistów: prawnika, psychologa, specjalisty ds. uzależnień, członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2018 roku ze specjalistycznego poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym skorzystało 5 osób objętych asystą rodzinną. Ponadto 3 osoby uczestniczyły w terapii dla osób uzależnionych lub współuzależnionych, a także korzystały z innych form wsparcia proponowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach. Osoby objęte asystą rodzinną zarówno dzieci jak i dorośli, korzystały też z pomocy Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej w Końskich, w tym wnioskowali o wydanie opinii o dziecku (2 osoby). W wyniku działań asystenta rodziny 2 osoby zostały skierowane i uczestniczyły w szkoleniu zwiększającym kompetencje cyfrowe w ramach projektu „Nowa era Komputera” o tematyce „Moje finanse i transakcje w sieci” współfinansowanym z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W wyniku współpracy asystenta rodziny z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 roku 9 dzieci 7 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zostały zgłoszone i udały się na kolonie profilaktyczne, jak również 9 dzieci z 5 rodzin współpracujących z asystentem rodziny w roku 2018 zostały zakwalifikowane na „Mikołajkowy Bal integracyjny dla dzieci niepełnosprawnych i z trudną sytuacją materialną”. W wyniku współpracy asystenta rodziny z „Caritas” Diecezji Kieleckiej Centrum Interwencji Kryzysowej 4 rodziny otrzymały pomoc rzeczową. 2 rodziny współpracujące z asystentem rodziny zgłoszone zostały do Projektu „Szlachetna Paczka” w którym otrzymały pomoc rzeczową.

Współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym problemy rodzicielskie to jedno z zadań asystenta rodziny.

Asystent realizując plan pomocy rodzinie współpracował przede wszystkim z przedstawicielami:

1. Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Końskich /w sprawach 7 rodzin,
 2. placówek oświatowych /9 rodzin,
 3. przedszkolach /1 rodzina,
 4. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Końskich /1 rodzina,
 5. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych / 3 rodziny,
 6. służb medycznych (np. lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe) / 1 rodzina,
 7. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich/1 rodzina,
 8. Komisariatu Policji w Radoszycach lub Komendy Powiatowej w Końskich / 2 rodziny,
 9. placówek opiekuńczo –wychowawczych /1 rodzina,
 10. sądu, prokuratury /3 rodzin.
- Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Baryczy / 1 rodzina

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach z zgodnie z **Celem 5** w/w Uchwały przeciwdziałal marginalizacji rodzin dysfunkcyjnych w tym zabezpieczał środki na pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Prowadzony był monitoring dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.

Zadania asystenta rodziny wynikające z ustawy polegały przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występowało wiele sprzężonych problemów, do których należą m.in.:

- niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, - bezrobocie, - ubóstwo, - przewlekła choroba, - niepełnosprawność, - przemoc, - wyuczona bezradność, - zaburzenia psychiczne a których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Asystent rodziny pracował z rodzinami w ich w miejscu zamieszkania a także poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta.

Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmował Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny lub Sąd Rodzinny i Nieletnich na podstawie Postanowienia.

W 2018 roku wspierającymi, motywującymi i pomocowymi działaniami asystenta rodziny objętych zostało **12 rodzin** z terenu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach (47 osób, w tym: 27 dzieci) w wymiarze średnio 2 godziny tygodniowo, w zależności od występujących problemów w rodzinie i ich natężenia. Wspieranie rodziny, w ramach asystenta rodziny jest procesem długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne i wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, niwelowania destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną w Mieście i Gminie Radoszyce to 24 miesiące.

Tabela: Czas pracy asystenta z rodziną w roku 2018 :

Czas pracy asystenta rodziny z rodziną w 2018 roku	
Czas pracy asystenta z rodzin	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta
Do 3 m-cy	1
Powyżej 3 m-cy do 12 m-cy	1
Powyżej roku	10
łącznie	12

Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

W 2018 roku asystent zakończył pracę z 6 rodzinami ze względu na osiągnięcie celów (1 rodzina), zaprzestanie współpracy z rodziną (1 rodzina), brak efektów pracy (1 rodzina), inne, w tym m.in. zmiana miejsca zamieszkania rodziny poza terenem Miasta i Gminy Radoszyce, ukończenie pełnoletności przez najmłodsze z dzieci (3 rodziny).

Tabela: Zakończenie współpracy z asystentem rodziny w 2018 roku :

Zakończenie współpracy asystenta rodziny z rodziną w 2018 roku	
Przyczyna zakończenia współpracy	Liczba rodzin
ze względu na zaprzestanie współpracy z rodziną	1
osiągnięcie celów	1
brak efektów pracy	1
zmianę metod pracy	0
inne	3
łącznie:	6

Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

Działania asystenta rodziny ukierunkowane były przede wszystkim na utrzymaniu dzieci w ich naturalnym środowisku. W pieczy zastępczej w roku 2018 znajdowało się 6 dzieci z 2 rodzin. Asystent rodziny z powodu zmiany miejsca zamieszkania rodziców 4 małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej nie mógł uczestniczyć w zespołach do spraw oceny sytuacji dziecka. W drugim przypadku z powodu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w innym województwie uniemożliwiony został udział w w/w zespole. Na wniosek Zespołu powoływanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które monitorują i analizują sytuację rodzin pod kątem możliwości powrotu dzieci do naturalnego środowiska, asystent rodziny nie uczestniczący w w/w zespole sporządza opinię na temat rodzica biologicznego przebywającego na terenie Miasta i Gminy Radoszyce oraz jego zaangażowania w związku z możliwością powrotu dzieci do domu rodziców biologicznych. W 2018 roku asystent rodziny nie uczestniczył w tego typu zespołach. Asystent rodziny sporządzał sprawozdania i opinie dotyczące 2 rodziców których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wysokości odpowiednio:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Odpłatność pokrywano za pobyt w pieczy zastępczej za dzieci. W 2018 roku w 1 rodzinie zastępczej niespokrewnionej - przebywało 3 dzieci, w 1 rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało 2 dzieci, a w placówce opiekuńczo – wychowawczej 1 dziecko.

Były to dzieci w różnym wieku.

Tabela: Wiek dzieci pozostających w pieczy zastępczej w 2018 roku;

Wiek dzieci pozostających w pieczy zastępczej w 2018 roku	
Wiek dzieci	Liczba dzieci
Do 3 lat	1 dziecko
Od 3 do 6 lat	4 dzieci
Od 6 do 12 lat	0 dzieci
Od 12 do 16 lat	0 dzieci
Powyżej 16 lat	1 dziecko

Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radoszycach

W 2018 roku nie było umieszczanych dzieci w pieczy zastępczej.

Dzieci były umieszczone w pieczy zastępczej w latach ubiegłych. Za pobyt w pieczy zastępczej 6 dzieci, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach w 2018 roku poniósł koszt 50% na dwójkę z dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej oraz 10% przez 8 miesięcy na pozostałą 4 dzieci, oraz 30% przez resztę roku. Z tytułu pobytu dzieci poniesione zostały koszty w kwocie 33 842 zł – koszt roczny.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizując **Cel 6** Uchwały w 2018 roku skierował asystenta rodziny na 3 szkolenia realizowane na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Kielcach w ramach projektu partnerskiego PN. „Bliżej rodziny – Szkolenia dla kadry systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W rezultacie podnosząc kompetencje i skuteczność podejmowanych działań pomocowych oraz podniesienie profesjonalizmu osoby niosącej pomoc rodzinie.

W 2018 roku przeprowadzono analizy, opracowania statystyczne i sprawozdania z realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a w tym:

1. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2018 rok – przedstawiane Radzie Miejskiej w Radoszycach;
2. Sprawozdanie finansowo - rzeczowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej kierowane do Wojewody Świętokrzyskiego;
3. Sprawozdanie końcowe z realizacji Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2018 kierowane do Wojewody Świętokrzyskiego.

III. REKOMENDACJE

W 2019 roku w zakresie wspierania rodzin przeżywających problemy rodzicielskie za kluczowe i ważne przyjęto:

1. opracowanie, wdrożenie i realizowanie gminnego programu wspierania rodziny,
2. tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny,
3. realizację i intensyfikację działań profilaktycznych i metod pracy z rodziną, mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku – rodzinie dziecka lub powrotu do niego dziecka,
4. prowadzenie różnorodnych form środowiskowej pomocy rodzinom dysfunkcyjnym; –realizację i wzmocnienie działań asystentów rodziny poprzez prowadzenie systematycznej i bezpośredniej pracy z rodziną mającą trudności w prawidłowym funkcjonowaniu; –zacieśnienie współpracy między asystentami i pracownikami socjalnymi oraz innymi instytucjami działającymi w obszarze wspierania rodziny i tym samym zapewnienie spójnego i interdyscyplinarnego systemu wsparcia rodzin słabszych społecznie borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji rodzicielskich,
5. wspomaganie funkcjonowania rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez rozwój systemu wsparcia rodziny i profilaktykę oraz usługi wysokospecjalistyczne; –stworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz promowanie tej formy wsparcia; –zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i konsultacji oraz różnych form terapii i mediacji,
6. stworzenie warunków do powstania i rozwoju grup wsparcia oraz grup samopomocowych dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi;
7. podejmowanie działań na rzecz włączenia rodzin borykających się z trudnościami rodzicielskim do społeczności lokalnej.

System wsparcia rodziny w Mieście i Gminie Radoszyce ma charakter lokalny i stwarza możliwość skorzystania z tego systemu odpowiednio do potrzeb rodziny mając na uwadze przede wszystkim:

a/ dobro dzieci potrzebujących szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, troskę o ich harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową oraz zapewnienie ochrony przysługujących im praw i wolności,

b/ wspieranie rodzin ryzyka i zachęcanie do korzystania z dostępnej oferty wsparcia i pomocy.

Raport sporządziła :
Ewelina Kowalewska
Asystent rodziny

Akceptuje
Kierownik MGOPS
Jolanta Moszczyńska